

**SANSKRIT (P.G.)
(CBCS)**

**M.A. Fourth Semester End Examination-2024
(Regular & Supplementary Paper)
PAPER - SAN-402**

Full Marks : 40

Time : 2 hours

The figures in the right-hand margin indicate marks.

Candidates are required to give their answers in their own words as far as practicable.

Illustrate the answers wherever necessary.

[सर्वेषां प्रश्नानामुत्तरं संस्कृतभाषया देवनागरीलिप्या च प्रदेयम्]

- A. यथाकामं प्रश्नचतुष्टयं समाधेयम्। 4×2=8
1. नृत्यस्य लक्षणं किम्? नृत्यं कतिविधं कानि च तानि?
 2. धनञ्जयस्य मतानुसारेण पताकास्थानस्य लक्षणं लिखत।
 3. धनञ्जयस्य मतानुसारेण मुखसन्धिलक्षणं लिखत।
 4. मधुरिपुः कः? तस्य नखाः केन उपमिताः?
 5. भट्टतौतमते का नाम प्रतिभा?

(Turn Over)

(2)

6. आदिकविः कः? तस्य कीदृशः शोकः श्लोकत्वम् आगतः?

B. यथानिर्देशं समाधत्त।

क) यथेच्छं द्वौ उत्तरत।

4×2=8

1. व्याख्यात – अवस्थानुकृतिर्नाट्यम्।
2. व्याख्यायताम् – वस्तु तेना रसस्तेषां भेदकः।
3. अन्तरैकार्थसम्बन्धः सन्धिरेकान्वये सति।
मुखप्रतिमुखे गर्भः सावमर्शोपसंहतिः ॥

ख) यथेच्छं द्वौ उत्तरत।

4×2=8

1. सरस्वती स्वादु तदर्थवस्तु निःस्यन्दमाना महतां कवीनाम्।
अलोकसामान्यमभिव्यनक्ति परिस्फुरन्तं प्रतिभाविशेषम् ॥
2. आलोकार्थी यथा दीपशिखायामेव यत्नवान् जनः।
तदुपायतया तद्वदर्थे वाच्ये तदादृतः ॥
3. यथा पदार्थद्वारेण वाक्यार्थः सम्प्रतीयते।
वाच्यार्थपूर्विका तद्वत् प्रतिपत्तस्य वस्तुनः ॥

M.A. RNLKWC-/Sanskrit/SAN-402/SEM-IV//24

(Continued)

(3)

C. यथानिर्देशम् उत्तरत।

8×2=16

1. पञ्चावस्थानां विभागान् उल्लिख्य धनञ्जयदिशा प्रबन्धमेकं विरचयत।
अथवा,
दशरूपकदिशा अर्थप्रकृतेः स्वरूपं प्रतिपाद्यताम्।
2. को नाम ध्वनिः? ध्वन्यालोकग्रन्थमाश्रित्य सोदाहरणम् आलोच्यताम्।
अथवा,
ध्वनेः अभाववादिनां मतं ग्रन्थकारोक्तरीत्या खण्ड्यताम्।

M.A. RNLKWC-/Sanskrit/SAN-402/SEM-IV/24